

## Werner Best til Berlin 1. okt. 1943, afsendt kl. 19.30

Telegram (nr. 1187) fra den tyske rigsbefuldmægtigede, Werner Best til den tyske udenrigsminister, Ribbentrop<sup>1)</sup> i Berlin. Telegrammet er afsendt fra København den 1. oktober 1943 kl.19.30 og modtaget i Berlin kl. 20.10.

Til Hr. Rigsudenrigsministeren personligt.

Den danske konge har netop - 1. oktober 1943 kl. 18.30 - ladet tilstille mig en i dag dateret skrivelse af følgende indhold:

”Deres Excellence, selvom den udøvende magt i henhold til den mig den 29. august d.å. overbragte meddelelse fra Hr. kommandanten for de tyske tropper i Danmark er overgået til den tyske værnemagt, er det mig dog, efter at jeg er blevet gjort bekendt med et forlydende, hvorefter man fra tysk side skulle have til hensigt at foretage skridt mod jøderne i Danmark, magtpåliggende - ikke alene af menneskelig omsorg for mit lands borgere, men også af frygt for de videre konsekvenser i det fremtidige forhold mellem Tyskland og Danmark at fremhæve over for Dem, at særforanstaltninger med henblik på en gruppe mennesker, der i mere end 100 år har nydt de fulde borgerlige rettigheder i Danmark, ville kunne få de alvorligste følger.

*Christian X'*

Dette skridt fra Kongens side er forårsaget af de rygter om en forestående jødeaktion, der er opstået her umiddelbart efter indførelsen af undtagelsestilstanden, og som er steget indtil panikstemning, efter at kommandanten for de tyske tropper i Danmark den 28. september 1943 har meddelt den midlertidige leder af det danske udenrigsministerium, at undtagelsestilstanden ville vare ved indtil videre, og at man forbeholdt sig videregående forholdsregler. Fra vor side er der gjort alt, hvad der blot var muligt, for navnlig over for officielle og uofficielle forespørgsler at hemmeligholde den forestående aktion (f.eks. ved mit i telegram nr. 1162<sup>1)</sup> af 29. september 1943 meddelte svar til direktør Svenningsen, hvorefter jeg i anledning af det af ham ønskede dementi af jøderygterne ville indhente forholdsordrer fra mine overordnede).

Alligevel vil den af rygterne fremkaldte panik vanskeliggøre aktionen ved, at talrige jøder

ikke vil opholde sig i deres egne lejligheder. Aktionen begynder i dag kl. 21.00.

*Dr. Best*

1. Ribbentrop var den tyske udenrigsminister, Best var Udenrigsministeriets repræsentant i Danmark, hvor han siden 1942 havde været "Rigsbefuldmægtiget".

## **Om kilden**

### **Werner Best til Berlin 1. okt. 1943, afsendt kl. 19.30**

Telegram fra den tyske rigsbefuldmægtigede, Werner Best til den tyske udenrigsminister, Joachim von Ribbentrop. Telegrammet indeholder en skrivelse fra den danske konge, som er blevet bekendt med rygterne om den planlagte deportation af de danske jøder. Kongen advarer mod følgerne af anti-jødiske foranstaltninger.

Kilden er fra kildehæftet "Aktionen mod de danske jøder oktober 1943. Flugten til Sverige" (Systeme 2003). Kilden er gengivet med tilladelse fra Otto Rühl.